

Sygn. akt VI Ga 274/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 listopada 2014 r.

Sąd Okręgowy w Rzeszowie VI Wydział Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Andrzej Borucki

Sędziowie: SO Barbara Frankowska

SO Beata Hass – Kloc (spr.)

Protokolant: st. sekr. sądowy Joanna Mikulska

po rozpoznaniu w dniu 13 listopada 2014 r. w Rzeszowie

na rozprawie

sprawy z powództwa: (...) Spółki z o.o. w R.

przeciwko: T. A.

o zapłatę

na skutek apelacji powoda od wyroku Sądu Rejonowego w Rzeszowie

V Wydziału Gospodarczego z dnia 24 kwietnia 2014 r., sygn. akt V GC 1679/13

1. zmienia zaskarżony wyrok w punkcie I i II w ten sposób, że:

I. zasądza od pozwanego T. A. na rzecz powoda (...) Spółki z o.o. w R. kwotę 27.772,09 zł (dwadzieścia siedem tysięcy siedemset siedemdziesiąt dwa złote dziewięć groszy) z ustawowymi odsetkami od dnia 24 maja 2013 r. do dnia zapłaty,

II. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 3.806 zł (trzy tysiące osiemset sześć złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę 2.417 zł (dwa tysiące czterysta siedemnaście złotych) tytułem kosztów zastępstwa procesowego,

2. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 2.589 zł (dwa tysiące pięćset osiemdziesiąt dziewięć złotych) tytułem kosztów postępowania apelacyjnego, w tym kwotę 1.200 zł (jeden tysiąc dwieście złotych) tytułem kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.

Sygn. akt VI Ga 274/14

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 13 listopada 2014 r.

Pozwem wniesionym w sprawie powód (...) Sp. z o.o. w R. wniósł o zasądzenie od pozwanego T. A. prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą (...), kwoty 27.772,09 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 24 maja 2013 r. do dnia zapłaty wraz z kosztami postępowania.

W uzasadnieniu powyższego powód podał, iż strony zawarły umowę sprzedaży materiałów stalowych w postaci blachy, z której to umowy powód wywiązał się a firma (...) S.A. w S. wydała pozwanemu z magazynu towar i wystawiła

dokumenty WZ, które zostały podpisane przez M. K. - osobę upoważnioną przez powoda do odbioru towaru. Powód podał, iż pozwany odebrał bezpodstawnie część towaru z dwóch magazynów firmy (...), dlatego wezwał pozwanego do zwrotu materiału w ilości 9.420 kg. Na poczet należnego wynagrodzenia powód wystawił fakturę VAT na kwotę 78.600,00 zł brutto na zamówiony przez pozwanego towar, natomiast pozwany zakwestionował podwójne odebranie towaru twierdząc, iż było zgodne z dokumentami WZ i odmówił jego zwrotu. Dalej powód wskazał, iż w dniu 15 maja 2013 r. strony zawarły ze sobą porozumienie kompensacyjne zgodnie z którym, strony po podpisaniu porozumienia wyraziły akceptację na zgodne zaksięgowanie oparte na przesłanych później wykazach, numerów faktur podlegających kompensacie. Następnie powód przesłał pozwanemu wiadomość zawierającą podsumowanie z wykazem faktur i między innymi została w nim uwzględniona należność na kwotę 78.600,00 zł. Z zestawienia wynikało, iż wartość do zapłaty przez pozwanego po kompensatach dla powoda wynosi 27.772,09 zł brutto, której to kwoty pozwany nie uiszczył, pomimo pisemnego wezwania do zapłaty w tym przedmiocie.

Dnia 18 października 2013 r. Sąd Rejonowy w Rzeszowie wydał nakaz zapłaty zgodnie z żądaniem pozwu.

Od powyższego nakazu zapłaty pozwany złożył sprzeciw w dniu 6 grudnia 2013 r. zaskarżając go w całości i wnosząc o oddalenie powództwa oraz o zasądzenie na swoją rzecz kosztów postępowania.

W uzasadnieniu powyższego pozwany wskazał, iż nie jest i nie był w żaden sposób bezpodstawnie wzbogacony, w szczególności kosztem powoda, jak również nie miał miejsca ewentualny przypadek świadczenia nienależnego. Nadto pozwany zakwestionował, jakoby pozostawał dłużnikiem powoda z jakiegokolwiek tytułu, w szczególności dlatego, że roszczenie o zapłatę za towary stwierdzone fakturą VAT nr (...) wygasło w całości na skutek cyklicznej kompensaty należności pomiędzy stronami i (...) S.A. w R. (obecnie (...) S.A. w R.).

Wskazane podmioty - strony oraz (...) S.A., realizowały przysługujące im świadczenia pieniężne w drodze utrwalonej praktyki porozumień kompensacyjnych oraz w drodze zezwolenia powoda na pobieranie przez pozwanego na jego rachunek materiałów z magazynów (...) Sp. z o.o. Pozwany podał, iż przedstawione przez powoda wyliczenia są błędne, jako oparte na nieprawdziwych danych. W szczególności pozwany dokonał zwrotu bezpodstawnie wystawionych przez (...) S.A. faktur na łączną kwotę 45.202.50 zł które to faktury nie dokumentowały żadnych zdarzeń, tj. nie obejmowały żadnych wierzytelności, które powstały bądź mogłyby powstać. Powyższe faktury zostały ujęte w wyliczeniach obniżających wierzytelność pozwanego wobec (...) S.A. pomimo, że były fikcyjne.

W piśmie procesowym z dnia 20 stycznia 2014 r. powód podtrzymał swoje dotychczasowe stanowisko i wskazał na wypadek nie podzielenia przez Sąd podstawy prawnej żądania bezpodstawnego wzbogacenia, iż strony łączyła umowa sprzedaży, a także porozumienie trójstronne o kompensacie wzajemnych zobowiązań. Podpisanie przez pozwanego porozumienia kompensacyjnego jest tożsame w ocenie powoda z uznaniem długu względem powoda tym bardziej, iż pozwany nie kwestionował zobowiązań podlegających kompensacie z dnia 15 maja 2013 r.

W piśmie procesowym z dnia 29 stycznia 2014 r. pozwany podtrzymał swój wniosek o oddalenie powództwa wskazując, że roszczenia z tytułu bezpodstawnego wzbogacenia oraz z umowy wzajemnie się wykluczają. W ocenie pozwanego chybiona jest argumentacja, jakoby podpisanie przez pozwanego kompensaty nr 06 z dnia 15 maja 2013 r. stanowiło uznanie jakiegokolwiek długu wobec powoda, skoro brak jest wyróżnienia roszczeń (faktur) objętych tym porozumieniem. Porozumienia kompensacyjne miały charakter ramowych i deklaratoryjny, zaś wchodziły w życie dopiero z chwilą skonkretyzowania roszczeń stanowiących wymieniane pomiędzy stronami załączniki do kompensat. Rozliczenie przesłane mailem w dniu 20 maja 2013 r. zostało sporządzone jednostronnie przez powoda i nigdy nie zostało przez pozwanego zaakceptowane. Faktury wystawione przez (...) S.A. nie potwierdzają żadnych zrealizowanych usług, co w ocenie pozwanego wynika z ich brzmienia.

Wyrokiem z dnia 24 kwietnia 2014 r. Sąd Rejonowy w Rzeszowie Wydział V Gospodarczy, sygn. akt V GC 1679/13 oddalił powództwo (pkt I), zasądził od powoda na rzecz pozwanego kwotę 2.417,00 zł tytułem zwrotu kosztów procesu (pkt II) oraz zarządził zwrot z urzędu pozwanemu po uprawomocnieniu się orzeczenia kwoty 500,00 zł tytułem niewykorzystanej zaliczki (pkt III).

Sąd I instancji poczynił następujące ustalenia faktyczne.

W listopadzie 2012 r. spółka (...) S.A. dostała zlecenie od powoda wykonania około 255 ton kanałów stali. W styczniu 2013 r. (...) S.A. zleciła pozwanemu wykonanie około 50 ton tych kanałów. Z uwagi na konieczność naprawy dwóch kanałów wykonanych przez pozwanego, w tym celu zostały one przewiezione do firmy (...) S.A.. Kosztami transportu i naprawy powód obciążył pozwanego, wliczając ponadto karę umowną w wysokości 20.000,00 zł netto, a trzy faktury VAT z tego tytułu w miesiącu marcu i kwietniu 2013 r. na rzecz pozwanego wystawił (...) S.A. w R.. W ramach prowadzonej działalności gospodarczej strony, na podstawie pisemnego zamówienia z dnia 8 maja 2013 r. zawarły umowę sprzedaży materiałów stalowych w postaci blachy. Pozwany odebrał towar z magazynu firmy (...) S.A. w S. i S. łącznie w ilości 19.020 kg, przewyższającej o 9.420 kg ilość wynikającą z zamówienia. Na poczet należnego wynagrodzenia powód w dniu 10 maja 2013 r. wystawił fakturę VAT (...) na kwotę 78.600,00 zł brutto za zamówiony przez pozwanego towar.

W dniu 15 maja 2013 r. strony zawarły ze sobą porozumienie kompensacyjne, zgodnie z którym wyraziły akceptację na zgodne księgowanie faktur podlegających kompensacie, zgodnie z przesyłanymi wykazami ich numerów. Realizując postanowienie, powód wysłał w dniu 20 maja 2013 r. wykaz faktur podlegających kompensacie, w których między innymi została uwzględniona należność powoda wynikająca z faktury VAT nr (...) na kwotę 78.600,00 zł. Ponadto na wykazie należności podlegających kompensacie, widniały trzy faktury VAT wystawione przez (...) S.A. w R. na rzecz pozwanego:(...)na kwotę3.813,00 zł,(...)na kwotę brutto 16.789,50 zł oraz (...)na kwotę 24.600,00 zł.

W piśmie z dnia 17 czerwca 2013 r. pozwany, odsyłając faktury VAT poinformował (...) S.A. w R. o bezpodstawności ich wystawienia z uwagi na brak jakiegokolwiek stosunku zobowiązaniowego łączącego pozwanego z (...) S.A.

W dniu 26 czerwca 2013 r. powód zwrócił się do pozwanego z pismem, wzywając do zapłaty kwoty 27.772,09 zł tytułem pozostałej po dokonanej kompensacie należności objętej fakturą VAT nr (...) r.

Sąd Rejonowy dał wiarę wszystkim ujawnionym w sprawie dowodom z dokumentów uznając, że ich treść oraz autentyczność nie budzi wątpliwości oraz nie została zakwestionowana przez żadną ze stron. Ponadto Sąd oparł się na zeznaniach świadków C. K. i J. S. jako spójnym, logicznym i znajdującym potwierdzenie w zgromadzonym w sprawie materiale dowodowym wskazując, że zeznania w/w świadków przyczyniły się do wyjaśnienia okoliczności sposobu rozliczeń zobowiązań wzajemnych pomiędzy stronami a (...) S.A. a także zakresu i rozmiaru współpracy pomiędzy tymi podmiotami.

W uzasadnieniu swego rozstrzygnięcia Sąd Rejonowy wskazał, że strony łączyła podwykonawcza umowa o dzieło, na podstawie której pozwany jako podwykonawca zobowiązał się do wykonania na rzecz powoda 50 ton kanałów stali, przy czym charakter prawny łączącej strony umowy jak i jej zakres nie pozostawały sporne. Poza sporem jak wskazał Sąd Rejonowy pozostawał również fakt sprzedaży pozwanemu materiałów stalowych oraz ilość pobranej przez niego blachy, a także okoliczność i treść wystawienia przez powoda faktury VAT nr (...) oraz kompensata należności z niej wynikającej w drodze porozumienia kompensacyjnego.

Jak zauważył Sąd I instancji przedmiotem sporu w niniejszym postępowaniu stanowiła okoliczność ujęcia w zestawieniu do porozumienia kompensacyjnego z dnia 15 maja 2013 r. faktur VAT (...) na kwotę 3.813,00 zł, (...)na kwotę 16.789,50 zł oraz (...)na kwotę 24.600,00 zł wystawionych według twierdzeń powoda, tytułem wykonanej na zlecenie pozwanego usługi przewozu i wykonania dzieła w postaci naprawy kanałów.

Sąd Rejonowy wskazując na art 6 k.c. nadmienił, że to na powodzie spoczywał ciężar dowodzenia a zatem zasadności wystawienia i ujęcia w kompensacie spornych faktur VAT.

W ocenie Sądu I instancji za pomocą zaoferowanych dowodów powód nie wykazał, jakoby ujęte w zestawieniu do porozumienia kompensacyjnego faktury VAT obrazowały zdarzenie gospodarcze uzasadniające obciążenie pozwanego należnościami w nich ujętymi. W szczególności powód nie wykazał, iż pozwany w jakiegokolwiek formie zlecał przewóz i naprawę kanałów podmiotowi (...) S.A. w R.. Okoliczności tej nie potwierdziły również zeznania powołanego na tę

okoliczność świadka G. D., z którego zeznań wynika jedynie fakt istnienia wad kanałów, jednakże, nawet gdyby przyjąć, iż należności objęte fakturami VAT wynikały z rękojmi, to w żaden sposób powód nie wykazał, iż na etapie przedprocesowym zgłaszał jakiegokolwiek roszczenia z tytułu rękojmi, w szczególności notyfikował wady dzieła i wyznaczył pozwanemu termin do ich usunięcia.

Wobec powyższego Sąd pominął dowód z przesłuchania stron i pozostałe wnioski dowodowe jako zbędne dla rozstrzygnięcia sprawy tj. na podstawie art. 217 § 2 w zw. z art. 227 k.p.c.

Ostatecznie Sąd Rejonowy wskazał, iż powód nie wykazał zasadności ujęcia w kompensacie z dnia 15 maja 2013 r. faktur (...) na kwotę 3.813,00 zł, (...) na kwotę 16.789,50 zł oraz (...) na kwotę 24.600,00 zł gdyż nie wykazał, co do zasady, swojego żądania dochodzonego niniejszym pozwem, dlatego Sąd oddalił powództwo i orzekł jak w pkt I wyroku, na podstawie art. 734 § 1 k.c. w zw. z art. 750 k.c. O kosztach Sąd orzekł jak w pkt II wyroku na podstawie art. 98 k.c.

Od powyższego wyroku apelację wniosła strona powodowa zaskarżając w całości przedmiotowe rozstrzygnięcie wnosząc jednocześnie o zmianę wyroku poprzez zasądzenie na rzecz powoda kwoty 27.772,09 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 24 maja 2013 r. a także wnosząc o zasądzenie na rzecz powoda zwrotu kosztów procesu w tym kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych za obie instancje.

Zaskarżonemu rozstrzygnięciu skarżący zarzucił:

1. Naruszenie prawa procesowego, mianowicie:

- art. 233. k.p.c. poprzez dokonanie oceny materiału w sposób sprzeczny z zasadami logiki, skutkującą wyciągnięciem wniosków pozostających w sprzeczności z zebraniem w sprawie materiałem dowodowym co miało wpływ na ustalenia faktyczne przyjęte za podstawę orzeczenia;
- sprzeczność istotnych ustaleń Sądu z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego poprzez wyprowadzenie błędnego wniosku, iż powód zawarł z pozwanym podwykonawczą umowę o dzieło podczas gdy powód nigdy takiej umowy z pozwanym nie zawierał;

2. Naruszenie przepisów prawa materialnego, mianowicie:

- art. 627 k.c. poprzez jego zastosowanie i błędne przyjęcie, iż strony postępowania zawarły umowę o dzieło podczas gdy strony takiej umowy nie zawarły a tym samym przepis art. 627 k.c. nie powinien mieć zastosowania w sprawie;
- art. 637 k.c. poprzez jego zastosowanie polegające na twierdzeniu, iż powód nie wykonał swoich ewentualnych uprawnień z tytułu rękojmi za wady dzieła podczas gdy strony nie były związane umową o dzieło;
- art. 734 § 1 k.c. w zw. z art. 750 k.c. poprzez ich zastosowanie i błędne przyjęcie, iż powód zlecał pozwanemu usługi przewozu i wykonania dzieła w postaci naprawy kanałów podczas gdy kwestie te leżały tylko i wyłącznie pomiędzy pozwanym a spółką (...) S.A. w R..
- art. 535 k.c. poprzez jego błędne zastosowanie polegające na przyjęciu, iż powód otrzymał zapłatę za sprzedaną pozwanemu blachę podczas gdy w zaistniałym stanie faktycznym powód zapłaty za blachę nie otrzymał a jedynymi umowami łączącymi powoda z pozwanym były: umowa sprzedaży na poczet, której powód wystawił fakturę VAT na kwotę 78.600 zł oraz trójstronne porozumienia kompensacyjne.
- art. 498 § 1 i § 2 k.c. poprzez błędne zastosowanie polegające na przyjęciu, iż wierzytelność powoda uległa umorzeniu podczas gdy pozwany nie przedstawił względem powoda do potrącenia jakiegokolwiek wymagalnej wierzytelności.

W uzasadnieniu powyższego, powód podniósł, iż Sąd I instancji błędnie wskazał w uzasadnieniu wyroku na występowanie po stronie powodowej spółek (...) Sp. z o.o. w R. oraz (...) S.A. w R. (obecnie (...) S.A. w R.). Spółki te

zamiennie zostały określone jako podmioty mające względem powoda wymagalne wierzytelności jako dłużnicy oraz wierzyciele. Wskazał, że w zaistniałym stanie faktycznym trzy podmioty powód, pozwany oraz (...) S.A. zawierały tzw. porozumienia kompensacyjne na mocy, których następowały wzajemne rozliczenia. Skarżący podniósł, iż jedyną umową łączącą powoda z pozwanym była umowa sprzedaży blachy w łącznej ilości 19.020 kg przewyższającą o 9.420 kg limit jaki przysługiwał pozwanemu. Ze względu na taki stan rzeczy powód wskazał, że wystawił fakturę nr (...) obejmującą stal, którą powód mógł zabrać z magazynów firmy (...) oraz stal pobraną drugi raz bez upoważnienia.

Odnosząc się do wzajemnych porozumień kompensacyjnych, w szczególności do porozumienia o nr (...) powód zauważył, iż porozumienie to zostało zawarte zanim pozwany zakwestionował trzy faktury VAT (...) na kwotę 3.813,00 zł, (...) na kwotę 16.789,50 zł oraz (...) na kwotę 24.600,00 zł a których wartości warunkowały limit pozwanego na możliwość zakupu stali ze sposobem zapłaty kompensata do kwoty 50.827,91 zł. Dodał, iż faktury te wynikały z realizacji przedmiotu umów zawartych pomiędzy pozwanym a (...) S.A. ((...) S.A.). Tylko pomiędzy pozwanym, a (...) S.A. została zawarta podwykonawcza umowa o dzieło polegająca na wykonaniu przez pozwanego na rzecz tego podmiotu 50 ton kanałów stali. W tym miejscu powód podniósł, iż Sąd błędnie przyjął, że zakres prawny łączącej strony umowy jak i zakres faktyczny nie pozostawały sporne, gdyż nie powinno to być w ogóle przedmiotem sprawy. Skoro pozwany zakwestionował, po podpisaniu porozumienia kompensacyjnego, zasadność wystawienia przez (...) S.A. faktur VAT (...) a tym samym przysługującą wierzytelność temu podmiotowi to tym samym jednoznacznie należy stwierdzić, iż porozumienie kompensacyjne nie mogło dojść do skutku. Powód nadmienił, iż nie mógł nawet wykazać, na etapie postępowania czy faktury VAT były zasadne czy też nie, gdyż nie on je wystawił bowiem wynikały one z umów zawartych pomiędzy pozwanym a (...) S.A. W związku z tym powód nie mógł notyfikować wad dzieła, jakie wynikały w związku z realizacją przedmiotu umowy przez pozwanego na rzecz w/w podmiotu. Powód żądał jedynie zapłaty za sprzedaną na rzecz pozwanego blachę. Biorąc pod uwagę, iż pozwany wycofał się z porozumienia kompensacyjnego, jednoznacznie należy według powoda stwierdzić, iż powodowi należy się zapłata za sprzedaną blachę.

Powód dodał, iż Sąd I instancji pominął fakt, że powód w piśmie z dnia 15 maja 2013 r. nr (...) jednoznacznie oświadczył, iż zapłata za stal w ilości 9.420 kg nie będzie podlegała jakiegokolwiek kompensacie. W tym zakresie jeśli pozwany twierdził, iż faktury VAT (...) zostały wystawione bezpodstawnie powinien on wystąpić ze stosownymi roszczeniami do spółki, która obecnie działa pod firmą (...) S.A. w R.. Powodowi natomiast należy się zapłata za stal, którą sprzedał pozwanemu. Pozwany bezspornie uznał, że dwukrotnie odebrał stal. Wraz z korespondencją przesłał podpisaną przez siebie fakturę VAT nr (...). Powód nadmienił, iż również w korespondencji mailowej z dnia 28 maja 2013 r. pozwany nie kwestionował wierzytelności do zapłaty na rzecz powoda kwoty 27.772,09 zł wskazując tylko, iż je za bezpodstawne do czasu otrzymania potwierdzenia cen za 9.420 kg stali zabranej z magazynu firmy (...). Mając na uwadze powyższe powód powołując się na art. 217 § 1 k.p.c. w zw. z art. 381 k.p.c. nowy dowód w postaci uwierzytelnionego odpisu korespondencji z dnia 28 maja 2013 r. gdyż potrzeba powołania tego dowodu wynikała na etapie po zapoznaniu się z treścią uzasadnienia wyroku Sądu I instancji.

W odpowiedzi na apelację powoda, pozwany wniósł o jej oddalenie w całości oraz o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania według norm przepisanych. Ponadto pozwany wniósł o oddalenie wniosku dowodowego zgłoszonego w apelacji i pominięcie tego dowodu, z uwagi na brzmienie przepisu art. 381 k.p.c. w zw. z art. 207 § 6 k.p.c.

W uzasadnieniu powyższego pozwany odniósł się kolejno do zarzutów zgłaszanych przez powoda wskazując na ich bezzasadność oraz niecelowość podnosząc, iż powód nie wykazał roszczenia dochodzonego pozwem.

Na rozprawie w dniu 13 listopada 2014 r. Sąd postanowił dopuścić dowód w postaci korespondencji mailowej z dnia 28 maja 2013 r. na okoliczności, pozwany nie kwestionował wierzytelności do zapłaty na rzecz powoda w kwocie 27.772,09 zł.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Apelacja strony powodowej zasługiwała na uwzględnienie.

W okolicznościach niniejszej sprawy powód pozwem wniesionym w sprawie domagał się zasądzenia od pozwanego kwoty 27.772,09 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 24 maja 2013 r. do dnia zapłaty i kosztami postępowania. Swe roszczenie wywodził z umowy sprzedaży łączącej strony, na podstawie której sprzedał pozwanemu materiały stalowe, zgodnie z pisemnymi zamówieniami pozwanego a które to służyły stronie pozwanej do realizacji przedmiotu umowy łączącej pozwanego z podmiotem trzecim tj. (...) S.A w R.. Strony nadto łączyło także drugie zobowiązanie umowne tj. porozumienie trójstronne o kompensacie wzajemnych zobowiązań zawarte pomiędzy trzema podmiotami, powodem, pozwanym oraz spółką (...) S.A. w R. z dnia 15 maja 2013 r.

Strona powodowa na wykazanie swego roszczenia przedłożyła dowody w postaci faktur VAT na okoliczność istnienia zobowiązania pozwanego oraz pozostawania pozwanego w zwłoce z zapłatą wierzytelności na rzecz powoda, dokumenty WZ potwierdzające wydanie towaru z magazynu pozwanemu a także dowody z korespondencji mailowej stron, z której to wynika, iż pozwany nie zaprzeczał, że przedmiotowy towar tj. blachy w ilości 19.020 kg od pozwanego odebrał. W tym zakresie kwestią sporną między stronami była kwestia oceny kompensaty do jakiej doszło na mocy porozumienia kompensacyjnego z dnia 15 maja 2013 r. pomiędzy trzema podmiotami tj. powodem (...) Sp. z o.o. w R., pozwanym A. F..P.U.H T. A. w U. oraz podmiotem trzecim tj. (...) S.A. w R., który był finalnym odbiorcą produktów wytwarzanych przez pozwanego tj. kanałów, wytwarzanych z surowców nabywanych na podstawie m. in. umowy sprzedaży zawartej z powodem.

W ocenie Sądu Okręgowego przedmiotowe porozumienie kompensacyjne z dnia 15 maja 2013 r. obejmowało swym zakresem faktury VAT zakwestionowane przez pozwanego w sprzeciwie od nakazu zapłaty tj. faktury (...). Strona pozwana podniosła, iż w/w faktury nie dokumentowały żadnych zaistniałych zdarzeń w rozumieniu prawa podatkowego, nie obejmowały nadto żadnych wierzytelności, które powstawały lub mogłyby powstać. W jego ocenie w/w faktury zostały ujęte w wyliczeniach obniżających wierzytelność pozwanego wobec (...) S.A pomimo, iż były fikcyjne i z tego powodu przez pozwanego kwestionowane. Pozwany dodawał, że przy pominięciu zakwestionowanych faktur, podlegająca kompensacie wierzytelność pozwanego wobec (...) S.A. opiewa na kwotę nie mniejszą niż 557.873.58 zł a zatem z naddatkiem nadaje się do kompensacyjnego zaspokojenia wszystkich ewentualnych wierzytelności powoda. Mając na uwadze powyższe, gdyby przyjąć tok rozumowania pozwanego wówczas z w/w okoliczności nie wynikałoby, iż strona pozwana jest cokolwiek winna stronie powodowej.

Zdaniem Sądu Okręgowego takie rozumienie zapisów porozumienia kompensacyjnego nr 6 nie może mieć miejsca w niniejszej sprawie. Strony sygnując przedmiotowe porozumienie w ramach swobody kontraktowania wyraziły akceptację zgodnie z punktem 1 porozumienia na zgodne księgowanie oparte na przesłanych w terminie późniejszym wykazach numerów faktur podlegających kompensacie. Nadto zgodnie z pkt 2 porozumienia, strony oświadczyły, że występujące w porozumieniu faktury zostają zablokowane i nie mogą być ujęte w innych rozliczeniach finansowych. Mając na uwadze, iż jest to kolejne porozumienie kompensacyjne pomiędzy stronami a także fakt, iż strona pozwana dopiero w piśmie z dnia 17 czerwca 2013 r. skierowanym nie do strony powodowej ale do (...) S.A. w R., zakwestionowała przedmiotowe faktury tj. o nr (...), (...) oraz (...) to okoliczność podpisania przez pozwanego porozumienia kompensacyjnego z dnia 15 maja 2013 r. stanowiła uznanie długu wobec powoda. Na przeszkodzie temu wnioskowi nie stoi fakt, że w porozumieniu kompensacyjnym nie wymieniono kwoty zadłużenia strony pozwanej wobec strony powodowej. Jest bowiem bezsporne, że strony łączył wyłącznie jeden stosunek umowny – umowa sprzedaży materiałów stalowych w postaci blachy objęta zamówieniem nr (...) a dochodzone przez powoda roszczenie wynika z tej właśnie umowy. Warto zaznaczyć, iż uznanie niewłaściwe długu dotyczy bowiem stanu wiedzy podmiotu składającego oświadczenie, wystarczy zatem, aby dłużnik uznał dług co do zasady (J. Ignatowicz, System prawa cywilnego, t. I, Wrocław 1985 s. 836). Uznanie niewłaściwe może więc dotyczyć także roszczeń, których wysokość nie jest jeszcze dokładnie ustalona. Przyjmuje się też, że uznanie niewłaściwe może być dokonane w sposób wyraźny lub dorozumiany przez czynność czysto faktyczną, a w konsekwencji nie musi ono wskazywać ani podstawy prawnej, ani wysokości uznawanego roszczenia. W czynnościach konkludentnych z natury rzeczy nie ma miejsca na oświadczenia co do wysokości uznawanego długu. (por. P. Machnikowski (w:) Kodeks cywilny. Komentarz, red. E. Gniewek, t. I, s. 428; M. Pyziak-Szafnicka Przerwanie biegu przedawnienia przez uznanie, Rejent 1993, nr 9, s. 34 i n.; wyrok SN z dnia 4 lutego 2005 r., I CK 580/04, Lex nr 301787).

Natomiast uznanie właściwe to umowa podlegająca ogólnym przepisom o czynnościach prawnych, w szczególności przepisom kodeksu o umowach, której treścią jest ustalenie istnienia lub nieistnienia stosunku prawnego; znaczenie prawne uznania właściwego polega więc przede wszystkim na przerzuceniu ciężaru dowodu (w przypadku uznania, nie wierzyciel będzie musiał prowadzić dowód, że dług istnieje, lecz uznający będzie musiał wykazać, że uznany dług nie istnieje (por. orz. SN z 19.05.1961r.). Nie można też pominąć, że uznanie właściwe może być dokonane w dowolnej formie, w sposób wyrażony lub dorozumiany (por. orz. z dnia 08.10.1982, I CZ 106/82).

Pozwany w okolicznościach niniejszej sprawy nie twierdził, a tym bardziej nie wykazał dowodami, że wierzytelność nie istnieje czy też, że należność za odebrane przez niego części towaru z dwóch magazynów firmy (...) – w S. i S. została uregulowana. Podniesienie zarzutu uregulowania należności dochodzonej pozwem spowodowało powstanie po stronie pozwanej, jak już wyżej podniesiono obowiązku udowodnienia w myśl art. 6 k.c., iż brak było podstaw do zapłaty przez pozwanego na rzecz powoda należności dochodzonej pozwem a to skutek wygaśnięcia zobowiązania. Zdaniem Sadu Okręgowego obowiązek wykazania powyższych okoliczności tj. obowiązek dowodzenia, ciążył na stronie pozwanej wbrew stanowisku Sądu Rejonowego, który wobec kwestionowania przez stronę pozwaną zasadności wystawienia i ujęcia w kompensacie spornych faktur VAT przesunął ciężar dowodzenia na powoda. Za brakiem podstaw do takiego rozstrzygnięcia przemawia przede wszystkim okoliczność, iż strona powodowa nie wystawiła przedmiotowych faktur tj. VAT (...), (...)oraz (...)albowiem nie pozostawała w żadnych relacjach czy też stosunkach zobowiązaniowych ze stroną pozwaną na podstawie, których w/w faktury mogły by zostać wystawione. Na marginesie zaznaczyć należy, iż analiza zebranego w sprawie materiału dowodowego nie tylko w postaci zeznań świadków ale również w postaci dokumentów, potwierdza, iż wystawione przez (...) S.A. w R. na rzecz pozwanego w/w, a kwestionowane przez niego faktury, obejmowały czynności gospodarcze czy też usługi, które zostały przez (...) S.A. w G. wykonane (usługi transportowe oraz naprawa kanałów) a strona pozwana zdawała sobie z tej okoliczności sprawę. Jednakże kwestia ta, jest kwestią uboczną nie mającą znaczenia dla oceny zasadności roszczenia powoda.

Mając na uwadze powyższe Sąd Okręgowy na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. zmienił zaskarżony wyrok w pkt I zasądając od pozwanego na rzecz powoda kwotę 27.772,09 zł.(pkt 1 wyroku).

W przedmiocie odsetek od powyższej kwoty Sąd orzekł stosownie do art. 481 § 1 i 2 k.c. uznając za niezasadne zarzuty pozwanego, w zakresie takim, iż powód żądał odsetek za opóźnienie wedle błędnie oznaczonej stopy procentowej w związku czym zastosowanie powinien znaleźć art. 7 ust. 1 w zw. z art. 4 pkt 1 ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o terminach zapłaty w transakcjach handlowych. Jednakże podnosząc taki zarzut, pozwany nie wykazał w niniejszym postępowaniu, okoliczności, która uzasadniałaby zastosowanie w/w przepisów ustawy co również wynika z art. 481 i 485 k.c. Dodatkowo należy zaznaczyć, iż powód prawidłowo wskazał termin płatności jeśli chodzi o zapłatę przedmiotowej należności, która wynika z faktury VAT nr (...).

Nadto Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 3.806,00 zł tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę 2.417 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego na podstawie art. 108 k.p.c. w zw. z art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. i art. 18 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, oraz § 6 pkt 5 rozp. Min. Spr. z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu. (Dz. U. z 2013 r. 490. j.t.) stosownie do wyniku postępowania. Powyższe koszty stanowi opłata od pozwu w kwocie 1.389,00 zł, koszty zastępstwa procesowego w wysokości 2.400 zł oraz opłata skarbową od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł. (pkt II wyroku).

W przedmiocie kosztów postępowania odwoławczego orzeczono jak w pkt 2 wyroku - na podstawie art. 108 k.p.c. w zw. z art. 98 § 1 i 3 k.p.c. i art. 13 ust. 1 i art. 18 ust. 2 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, oraz § 12 ust. 1 pkt. 1 w zw. z § 6 pkt 5 rozp. Min. Spr. z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu. (Dz. U. z 2013 r. 490. j.t.) stosownie do

wyniku postępowania apelacyjnego. Powyższe koszty stanowi opłata od apelacji w kwocie 1.389,00 zł oraz koszty zastępstwa procesowego w wysokości 1.200 zł.